

JOAN NEDERLOF

DE
EURO
COMMISSARIS

Personages

Charlotte Hajenius *Nederlandse Eurocommissaris*

Joan Nederlof *Nederlandse actrice*

Margriet Brandsma *Nederlandse journaliste*

Angela Merkel *Bondskanselier van Duitsland* Fred Hajenius

*Echtgenoot van Charlotte (gespeeld
door de aanwezige toneeltechnicus)*

Jack Mukulakukwongo *fictieve Oegandese*

vluchteling (alleen op beeld)

Toneelbeeld

Op de vloer staan een extreem lange zitbank, een salontafel en drie beeldschermen (tv, filmdoek, projectiescherm) waarop afwisselend ±200 al dan niet gemanipuleerde foto's, Facebook-posts, film-, tv- en YouTube-beelden te zien zijn. De beelden zijn politiek, historisch of persoonlijk en ondersteunen en/of bekritisieren de tekst. De actrice speelt zowel op de vloer als op beeld afwisselend zichzelf en het personage Charlotte Hajenius en is op die manier in staat met zichzelf in dialoog te gaan. Omdat het te ver voert om in deze tekstuitgave alle beelden apart te beschrijven zal dat slechts af en toe gebeuren.

charlotte hajenius

Welkom dames en heren. Er is mij gevraagd om hier vanavond te komen praten over de toekomst van de Europese Unie. Wat fantastisch dat u allemaal gekomen bent. Heel veel dank daarvoor. Want zoals we allemaal weten is er ongeloofelijk veel, soms hele terechte kritiek op de Europese Unie en als Eurocommissaris maak ik natuurlijk deel uit van dat vermaledijde systeem. Ik wil u daarom nogmaals heel hartelijk bedanken dat u desondanks toch gekomen bent. En ik wil daar meteen aan toevoegen dat ik me net als u ook zorgen maak. De Europese Unie wordt door alle lagen van de maatschappij heen gezien als een wanstaltig politiek gedrocht. Wordt daarom logischerwijze ook diep gewantrouwd. Ik trek mij dat aan. Ik lig daar wakker van. En daarom sta ik hier vanavond. Om mij naar eer en geweten uit te spreken over de toekomst van ons in wezen prachtige Europese project. Zo dat is eruit.

Ging lekker toch? *lacht* Dit lachen doe ik omdat ik van de VVD ben. Van de neoliberale partij. Wij vinden lachen zo heerlijk.

FOTO LACHENDE VVD-ERS

Lekker van het leven genieten. Ja toch, kom op hoor zo zwaar is het leven niet. Linkse mensen zijn vaak zo bezig met het verbeteren van de wereld dat ze helemaal geen tijd meer hebben om ergens van te genieten. Nou mij niet gezien.

Maar goed. Mijn naam is Charlotte Hajenius.

Eurocommissaris Klimaat. En ik ben fictief. Ja, ik denk ik zeg het er maar even bij. Laatst sprak ik iemand die z'n hersens pijnigde omdat-ie dacht dat-ie mij moest kennen. Dat ik echt bestond. En dat is tekenend hè. Mensen hebben geen idee wie wie is in de Europese politiek.

Ik ben dus fictief. En ik ben verzonnen om, laten we maar zeggen, een beetje de balans op te maken. Waar staan we met de EU en hoe gaan we verder. De Europese Unie is natuurlijk totaal onbegrijpelijk en als insider weet ik daar automatisch veel meer van dan degene die me verzonnen heeft. Vandaar.

Misschien is het toch fijn als jullie een beetje houvast hebben. Frans Timmermans kennen jullie wel toch? Ja die is redelijk bekend. Bovendien bewonder ik hem zeer. Frans was nu dus de echte Eurocommissaris Regelgeving en hoogste baas na Jean-Claude Juncker.

FOTO JUNCKER EN
TIMMERMANS.

Toen kregen we afgelopen mei verkiezingen. En Frans hoopte, net als wij allemaal, dat hij de nieuwe Jean-Claude zou worden. Maar dat liep anders. Want Ursula werd Jean-Claude.

FOTO VON DER LEYEN EN
TIMMERMANS.

Dus nu wordt Frans Eurocommissaris Klimaat, en hoogste baas na Ursula. En ik leen voor vanavond even zijn carrière. Dat jullie mij een beetje kunnen plaatsen.

Dus zeg maar wat Frans Timmermans doet...

FOTO VON DER LEYEN EN HAJENIUS

...maar dan doe ik het.

Ik laat even een klein stukje zien uit zijn fantastische speech, die hij toen in de Verenigde Naties heeft gehouden. Na het neerhalen van dat Nederlandse vliegtuig boven Oekraïne, de MH17.

MH17 SPEECH FOTO'S MERKEL/
TIMMERMANS HAJENIUS

timmermans

Mister president. We are here to discuss a tragedy. The downing of a commercial airliner and the death of twohundred-eightynine innocent people. Men, women and a staggering ammount of children lost their lives. Since Thursday I've been thinking how horrible the final moments of their lives must have been, when they knew the plane was going down. Did they lock hands with their loved ones? Did they look eachother in the eye one final time in a wordless goodbye? We will never know. Just for one minute I'm addressing you not as representatives of your government or your

country. But as husbands and wives. As fathers and mothers. Just imagine for one minute first to lose your husband and then to have to fear that some thug would steel your weddingring from his remains. Just imagine that this would be your spouse. Images of childrens toys being tossed around are turning the grief of the Dutch people into anger...

Dus net als Frans was ik minister van buitenlandse zaken tijdens die ramp met de MH17. En net als Frans heb ik daar een speech over gehouden in de Verenigde Naties en net als Frans ben ik toen overgestapt naar die hoge functie in de Europese Unie.

En die trapsgewijze carrière-logica verbaast mij niks want hij deed die toespraak uitzonderlijk goed. En waarom? En nu glijd ik dus zijn carrière binnen. En dat vind ik fantastisch want ik denk dat ik heel veel van hem kan leren. Waarom was ik zo goed? Heel simpel. Omdat ik mijn verbeelding gebruik. Vanuit mijn verbeelding schets ik beelden waardoor ik emoties oproep. Een beetje de techniek zoals ze een spannende of dramatische film

pitchen. Werkt gewoon als een trein. Je ziet het voor je.
Alsof je erbij bent in dat vliegtuig. Kijk maar.

MH17 SPEECH HAJENIUS

Ik kijk heel vaak mijn eigen toespraken terug. Om van te leren. Gewoon lekker op de bank. Gordijnen dicht. Goed glas wijn erbij. Niet zo'n lullige fles. Nee echt een lekkere soepele maar toch stevige beetje fruitige... En dan maar kijken. Kijken kijken kijken. Urenlang. En nog een keer en nog een keer. 'Hoe kom ik over',
'zie ik verbeterpunten', 'waar kan ik nog aan schaven',
'had het nòg emotioneler gekund'...

Het beeld mag trouwens wel iets groter.

FOTO SOLDAAT MET KNUFFEL BIJ MH17 WRAK

Wel gek hoor. Want ik weet bijna zeker dat ik aan die speech mijn Eurocommissariaat te danken heb. Terwijl ik daar dingen heb beweerd die later gewoon niet waar bleken te zijn. Zoals dat die lijken massaal geplunderd zouden zijn. Maar dat maakte niks uit. Geen haan meer naar gekraaid.

Deze man, met die knuffel, die werd als zo'n
lijkenplunderaar gezien. Deze foto heeft in alle
Nederlandse kranten gestaan. Maar die foto komt uit een
filmpje op YouTube. En daarin legt hij vlak daarna die
knuffel neer en slaat een kruis. Uit respect voor de
slachtoffers.

Wel met een sigaret in z'n hand. En nog later bleek dat het
misschien een Russisch propagandafilmpje was...
Maar wat wel leuk is. Ik heb zoveel fantastische reacties
van u gehad op die speech. Dat uw gevoelens helemaal
overeenkwamen met dat van mij. Echt hartverwarmend.
Maar ik had natuurlijk geen tijd om iedereen persoonlijk te
bedanken. Dus toen heb ik dit berichtje op Facebook gezet.

FACEBOOKPOST FRANS TIMMERMANS

'Helaas heb ik niet de tijd om iedereen persoonlijk te
bedanken. Daarom langs deze weg: dank u wel! De
slachtoffers vertegenwoordigen het beste van onze natie
en zij halen het beste uit onze natie naar boven.'

Frans Timmermans

De slachtoffers vertegenwoordigen het beste uit onze natie?
Wat bedoel ik daar nou mee joh?

Charlotte Hajenius wordt Joan.

joan Dit is opvallend hè. Dat hij terwijl-ie zo pro-Europees is, hij toch zo nadrukkelijk over ‘de natie’ paat. Het land. Dit is een echte ‘post’ van Frans Timmermans hè. Heeft-ie gepost vlak na zijn toespraak. Ik vond die hele toespraak trouwens behoorlijk nationalistisch. Hoe verschrikkelijk het was dat er Nederlanders waren omgekomen. Ik vond dat zelf ook hoor. Ik zat ook met kippenvel voor de televisie. Nederlanders! Terwijl, het waren geen vrienden van me. Geen familie. Het ging puur om hun ‘Nederlandschap’. Dat is toch bizar! Dat je emotie ophoudt bij de Nederlandse grens! Een week later stortte er een vlucht neer van El-Algerië. Deed me niks. Nou voel je je natuurlijk meer verbonden met je eigen grond dan met een plek ver weg. En dat is normaal, dat is logisch, dat is goed en dat zal altijd wel zo blijven. Maar eigen grond, hoeft niet persé hetzelfde te zijn als een land, een natie. En ik vraag me soms af of Europa niet van de grond komt, omdat we eigenlijk veel nationalistischer zijn dan we denken. Dus

ook mensen die denken dat ze niet zoveel met het nationalisme hebben. Terwijl Europa! Dat is toch een enorme kans om allerlei ellende en oorlog in de toekomst te voorkomen. Om groots en avontuurlijk en misschien wel visionair na te denken over hoe we het hebben willen. Dat de EU... Nou ja dat de EU... Dat we met de EU... Sorry d'r komt even helemaal niks bij me op.

DOCUMENTAIRE OVER HAJENIUS DOOR JOAN
MET CAMERA
EN FOTO'S

Dit is Brandpunt en ik ben Joan Nederlof.

Europa; een zegen of een vloek? De gemiddelde burger tast over die vraag vooralsnog in het duister. Want als Europa één ding is, dan is het 'ingewikkeld'. En. Waarmee is het eigenlijk allemaal begonnen?

FILMPJE JEAN MONNET

interviewer

Meneer Monnet, hoe bent u op het idee voor een Europese Gemeenschap gekomen? meneer monnet

Door de twee oorlogen. Het was duidelijk dat er geen vreedzame verhoudingen konden ontstaan op basis van nationale staten. We moesten iets anders verzinnen. En in de Tweede Wereldoorlog ben ik ervan overtuigd geraakt dat de enige hoop op vreedzame betrekkingen in Europa zou zijn om te proberen tussen de landen net zulke relaties aan te knopen als binnen onze grenzen bestonden.

joan

Indrukwekkende woorden uit een bijna vergeten verleden.

Grote vraag. Hoe krijgt de hedendaagse burger weer een voet tussen de deur van het Europese project. Na het volgen van een niet geheel afgeronde LOI-cursus over Europa, bleef één zin in het brein van ondergetekende hangen: ‘Op een interne markt, kun je niet verliefd worden’.

Die bijna visionaire uitspraak werd gedaan door toenmalig Commissievoorzitter Jacques Delors. En inderdaad. Het Europa van nu is een Europa van de banken. Niet van de burger.

Aan Charlotte Hajenius de bijna bovenmenselijke taak om ervoor te zorgen dat de hedendaagse burger weer verliefd wordt op het Europese project.

Wie is deze door mij zo bewonderde politica?

Voor een antwoord op die vraag duiken we diep het verleden in.

DIVERSE POLITIEKE EN PERSOONLIJKE FOTO'S UIT DE PERIODE 1962-1992

Arnhem 1962. In de Onkelboerendwarsteeg wordt de kleine Charlotte geboren in een arm, eenvoudig, simpel, christelijk, laagopgeleid gezin. Opgegroeid onder armoedige omstandigheden en gepest op school neemt ze als elfjarige een belangrijke beslissing. Ze gaat de politiek in.

Een sprong in de tijd. Arnhem 1980. Op achttienjarige leeftijd wordt Hajenius gekozen

als jongste CDA-wethouder ooit. Hoe is dat mogelijk? Als ik op zoek ga naar het antwoord op die vraag, lijken alle puzzelstukjes in elkaar te vallen. Wijlen Ruud Lubbers is op dat moment fractievoorzitter van het pas opgerichte CDA. Als ik doorgraaf, blijkt de villa van de familie Lubbers met de

achtertuinte grenzen aan de doodlopende steeg waar Hajenius met haar beide laagopgeleide ouders woont. Het ambitieuze buurmeisje past regelmatig op de drie kinderen Lubbers. In juli 1979 doet ze dat zelfs een hele week, als Ria Lubbers als voorzitter van landelijke vrijwilligersorganisatie de Zonnebloem met 26 gehandicapten door Duitsland vaart. Zonder Ruud. Een sprong in de tijd. 1982. De ambitieuze Hajenius ontmoet de charismatische VVD-voorman Hans Wiegel en maakt een enorme politieke draai. Ze stapt over naar de VVD. En dan gaat het hard. Tijdens een skiweekend met de JOVD in Garmisch Partenkirchen, ontmoet Hajenius de politieke zwaargewicht Helmut Kohl. Ze regelt een stageplek bij het CDU en niet veel later is ze aanwezig als Kohl en zijn Franse collega Francois Mitterrand hand in hand een krans leggen bij Verdun. En dan, in 1992, schrijven Kohl en Mitterrand Europese geschiedenis en is Charlotte Hajenius aanwezig bij de ondertekening van het verdrag van Maastricht.

De stemming was optimistisch. Het punt aan de horizon: een ever closer union. Maar ruim tien jaar later stemt Nederland massaal NEE tegen de Europese Grondwet. En vanaf dat moment lijkt de publieke

opinie zich meer en meer tot het nationalisme te bekeren. En nu staat Europa voor een mogelijk traumatische Brexit.

Wellicht gevolgd door een eventuele Nexit.

Terug naar 1992. Wat ging er mis in Maastricht?

Die vraag stelde ik aan Charlotte Hajenius. Wat ging er mis in Maastricht?

Joan wordt Charlotte Hajenius.

charlotte hajenius

Nou dat is heel simpel. In Maastricht hadden we drie pijlers: Economie. Buitenland en veiligheid. Justitie en politie. Nou en na Maastricht zijn we ons vooral op de economie gaan richten. En daar ben ik heel blij mee. Als ik vòòr Maastricht in Duitsland een glas Franse likeur wilde drinken, en dat kwam nogal eens voor, dan mocht dat niet van de Duitsers. Die vonden dat er 25% alcohol in likeur moest zitten en in Franse zat maar 15%. Kennen jullie Maastricht trouwens? Zo'n heerlijke stad. Echt. Heel Nederlands. Heel gezellig. Lekker eten. Lekker drinken...

FILMPJE VAN JOAN

Hé... mijn vraag... mijn vraag was, mijn... ik... mijn vraag was, wat er misging in Maastricht, dat is toch gewoon een hele duidelijk simpele concrete vraag... wat ging er mis in Maastricht... we zouden daar toch... we zouden daar toch afspraken maken, harde afspraken maken en democratischer worden, we zouden daar toch een politieke eenheid worden? Dus wat is er misgegaan daar...

Heel toevallig heb ik over dit onderwerp, de zegeningen van de interne vrije markt, vorige week nog een toespraak gehouden...

FILMPJE VAN JOAN

Vanaf dat moment zijn we alleen maar een steeds grotere vrije Europese markt geworden... een grote vrije markt... helemaal binnenstebuiten geëconomiseerd...

charlotte hajenius

... Een toespraak gehouden in het Europees Parlement. En in die toespraak haal ik mijn kleindochter aan, die mij laatst

ineens vroeg, met een heel zorgelijk gezichtje; ‘Oma, waarom verdienen Luxemburgers drie keer zoveel geld als Hongaren?’ Ze had een beetje in de Europese statistieken zitten bladeren, ze is vier. Dus ik zei: ‘Niks om je zorgen over te maken, dat komt gewoon omdat de meeste EU-ambtenaren in Luxemburg leven natuurlijk.’ Keek ze nog zorgelijker. Enfin ik was als de dood dat ze af zou glijden richting de sociaaldemocratie, dus toen heb ik haar even bijgepraat over het neoliberalisme. En over dat moment heb ik het in deze toespraak.

NEO-LIBERAL SPEECH VAN CHARLOTTE HAJENIUS IN HET EUROPARLEMENT

So I immediately started to give her a lecture on neo-liberal values. I told her greed is good because greed is the very fuel that makes economy running. I told her Margaret Thatcher was my role model. And she could take Donald Trump as her role model. In a financial way of course. Not in a moral way. And she asked: ‘Why? Why not in a moral way?’

FILMPJE VAN JOAN

Maar echte vrijheid is toch niet alleen dat er helemaal niks is? Dat er helemaal geen beperkingen zijn...? Er moet toch iets van sociale gelijkheid zijn? Iets van gelijkheid van kansen, van scholing waardoor je mee kan doen met de politiek...

NEO-LIBERAL SPEECH VAN CHARLOTTE HAJENIUS

And I explained that morals have nothing whatsoever to do with finance. And neo-liberalism is all about finance. So values like... values like... love, or... kindness, or... compassion, or... soli soli soli what? O yeah solidarity... well... are wonderful values of course... But you just can't measure a value like love in money. Well of course you can, but then it's called prostitution. And then my granddaughter said: 'Well granny doesn't that make prostitution a true neo-liberal value?'

And in almost the same breath she said she wanted to make a neo-liberal career. So I praised her for her intention to become a politician. And then she said

‘No no no no no granny, you don’t understand. I want to be a prostitute’.

FILMPJE VAN JOAN

Dat heeft een mens toch nodig? Je hebt toch een hart nodig... een mens heeft toch een hart nodig, een ziel... iets waar je warm van wordt... iets menselijks, een ideaal... dat is toch ook democratie... dat je gelijke kansen hebt om eraan mee te doen? Dat is nu niet zo hoor... met die heilige vrijheid... die vrijheid van die vrije markt... Weet je wanneer je vrij bent? Als je geld hebt, als je macht hebt en als je goeie opleiding hebt... Dan ben je vrij ja, en anders ben je een loser... ben je een loser in deze wereld, een loser, een totale nobody... En dat is dan ook nog je eigen schuld.

NEO-LIBERAL SPEECH VAN CHARLOTTE HAJENIUS

Of course I was shocked. I was confused. I... But then I realized she understood on a very deep, essential, almost philosophical level what I meant! And I emphasized that she should become a politician, because politicians are prostitutes, only much better

paid. I saw her thinking. And counting. And then she utterly radiated with joy and ambition. So with great pride I can announce you that the next generation of neo-liberal politicians is in the starting blocks. Our neo-liberal future is guaranteed and our beloved Europe is safe ladies and gentleman! Thank you.

FILMPJE VAN JOAN

Dat is wat we geworden zijn na Maastricht. Dat is de EU. En daarom hebben heel veel mensen een afkeer van de EU. Een verlangen naar Europa, maar een afkeer van de EU. Ik ook. En we willen ons verbonden kunnen voelen met Europa. Niemand voelt zich verbonden met de EU. Dus hoe komt dat? En waarom hervorm jij niet? Dat vraag ik jou nu. Waarom hervorm jij niet? Je bent toch Eurocommissaris regelgeving? Ik zou voor hervorming kiezen. Voor een van de grond af nieuw opgebouwd Europa. Spreek je daar maar eens over uit. Over de verhouding tussen de EU en de natiestaten. Het kan toch niet allebei? Dan zit het één het ander toch in de weg? De natiestaat zit Europa dan toch in de weg? Geef daar maar eens antwoord op... Want dat heb ik jou gevraagd. Het enige wat jij doet is je eigen carrière en je succes... ja

dat is makkelijk. Ja dat willen we allemaal wel;
succes. Succes willen we allemaal wel. Dat zou ik ook
wel willen. Suuuuccèèèèsssss!!!!

charlotte hajenius

Ja ha ha ja ja ik ken dat standpunt en ik hoor echt wel wat
zij zegt. Maar zij hoort niet wat de gemiddelde Nederlander
zegt. Want die voelt zich ‘Nederlander’. En bovendien
zitten Nederland en democratie aan elkaar vast. Dat kan je
niet zomaar van elkaar losmaken. Dus Europa; prima. Maar
laten we ons nou niet bemoeien met zaken die alle landen
apart prima zelf kunnen regelen en dat noemen we het
subsidiariteitsbeginsel.

Ik trek mij deze kritiek wel degelijk aan. Wij rechts-liberalen
lijken heel hard. Maar we zijn eigenlijk heel gevoelig. Ik ga er
lekker even een paar dagen tussenuit. Naar mijn vakantiehuis
in Italië. Ja daar heb ik dus echt een huis hè. Nou ja van Joan
Nederlof die mij speelt, dus ook een beetje van mij. Vlak bij
de riviera. Achter Ventimiglia. Die grensplaats vlak bij
Frankrijk waar al die vluchtelingen vastlopen. Nou goed, ik
was daar laatst en vanaf mijn terras in Italië kan ik Frankrijk
zien liggen. Zag ik ineens dat ze de grenscontroles weer

hebben ingevoerd.

Dit is echt hè. Zie ik vanaf mijn terras. Dat wist ik natuurlijk, want ik heb daar zelf toestemming voor gegeven. Ik snap heel goed dat Frankrijk en andere lidstaten zichzelf willen beschermen tegen die oeverloze stroom kansloze migranten. Daarom vond ik de Libiëdeal goed. Echt. Humane opvang in de regio is voor alle partijen veel en veel beter! En ik had wel willen roepen: ‘Ga toch terug. Er valt in Europa niks te halen voor jullie. Jullie komen voor de welvaartsstaat, maar die stort juist in als jullie komen en dan staan we allemaal met lege handen!’ Nou daar ga ik dus naartoe. En ik ga met mijn man. Maar dit is een solo. Dus om nou voor één scene een hele acteur in te huren wordt ook weer zo kostbaar. Dus ik heb even aan iemand van de techniek gevraagd mijn man te spelen.

Joan roept de theatertechnicus naar de vloer.

Coen kom je er even bij? Hij is geen acteur. Heeft een hele slechte dictie. Is ook heel verlegen. Je verstaat ‘m soms amper. Maar geen zorg. Alles is ondertiteld, Dus als-ie wat zegt kan je gewoon meelesen.

De theatertechnicus gaat zitten.

Zit je lekker? Ik haal even m'n zonnebril en als ik terug kom zijn we in Italië. O ja nog één ding. Ik ga zometeen nogal veel het woord 'natiestaat' gebruiken. En dat is voor Nederlanders heel verwarrend. 'Natiestaat'. Want dat is dus niet van 'nazi'. Maar van 'natie'. Een natiestaat is gewoon een land waar voornamelijk één nationaliteit woont. Maar niet een land vol enge nazi's.

Heerlijk heerlijk heerlijk. Wat heerlijk om hier weer te zijn. Ik heb hier zo naar uitgekeken. Wil je een whiskey? Te laat. Wil je een whiskey grote liefde van me? Coen, je heet trouwens Fred. Oh Fred, hou me vast. Hou me even heel stevig vast. Ach nee. Niks aan de hand ha ha ha. Jawel, hou me vast. Ik ben zo gekwetst door al die kritiek die ik over me heen krijg! Net ook weer. Dat ik de Europese Unie grondig moet hervormen. En dat we af moeten van de natiestaat, omdat die zo'n hervorming in de weg zou zitten. Verdomme! Het is zo frustrerend.

TEKST VAN FRED OP BEELDSCHERM

fred

Maar jij vindt toch ook dat de natiestaat de hervorming van de EU in de weg zit?

Zei je wat?

fred

Ik zei: ‘dat de aparte landen de hervorming van de EU in de weg zitten’.

Duidelijk praten lieverd. Ik versta je amper.

fred

DAT DE APARTE LANDEN DE HERVORMING VAN DE EU IN DE WEG ZITTEN!

Ja natuurlijk! Laat ik jou één ding zeggen Fred. En ik zeg dat uitdrukkelijk alleen tegen jou, want het is heel impopulair, dus niemand mag het horen! Zolang die aparte landen het stuur niet uit handen willen geven, is een gemeenschappelijk gezond Europa volslagen onmogelijk. Wat die aparte landen vervolgens weer bevestigt in hun gelijk dat Europese Unie niet functioneert. Terwijl ze zèlf

de oorzaak zijn van het probleem. Maar goed. Dat ga ik dus niet hardop zeggen. Voor je het weet word ik daar electoraal op afgerekend. En dat laat ik niet gebeuren. Ik laat me niet een schitterende politieke carrière van bijna veertig jaar door de neus boren door dat soort gemakzuchtige kritiek. De Europese Unie grondig hervormen. Hoe dan?! De lidstaten willen helemaal niet hervormen. En dan heb ik er nog een! Hoe vaak ik niet te horen krijg dat Europa ‘een ondemocratisch eliteproject’ is. Ja natuurlijk is Europa een ondemocratisch elite project! Maar dat was de natiestaat ook! Er wordt altijd gedaan of Nederland er altijd al is geweest!

De natiestaat er altijd al is geweest, maar de natiestaat is piepjong Fred. En de natiestaat is door heel Europa ontworpen door de meest elitaire upperclass, waar de hedendaagse beaumonde bij afsteekt als een waxinelichtje bij een kroonluchter. En dat alles pas in de negentiende eeuw. En wat deed die toenmalige elite om de natiestaat een beetje geloofwaardigheid in te blazen, want bijna geen hond geloofde erin? Ze verzonnen verhalen Fred. Rituelen waar geen mens ooit van had gehoord. Tradities die ze ter plekke verzonnen. Standbeelden. Feestdagen. Vlaggen.

Volksliederen. Wij kregen het Nederlandse volkslied ‘Wien Neerlands bloed’. Pure pr voor Nederland. Maar het bekte voor geen meter. Dus dat werd in 1932 vervangen door het Wilhelmus. Pas in 1932! Ik zou dat tijdens Koningsdag wel van de daken willen schreeuwen. Zo frustrerend.

Wat er in Europa niet allemaal mogelijk zou zijn als de natiestaat eens een stapje opzij zou doen. Wat mijn Europese carrière niet een vlucht zou kunnen nemen. Maar goed. Laten we maar even vrijen. Even alle frustraties van me af vrijen. Ga maar even liggen. Schoenen uit. Dit is een toneelkus hoor. Dat ik niet als laatste aan de Me-too schandpaal genageld wordt. Maar ook Italië! Toen Italië ver in de negentiende eeuw was ontworpen door hele elitaire liberalen zei hun allereerste premier, ‘Zo nu hebben we Italië. Nu de Italianen nog’. En ze gingen pleinen, monumenten, feestdagen de hele rataplan verzinnen om ‘Italianen’ in het leven te roepen. Want die bestonden helemaal niet. Net als bij ons ‘de Nederlander’ helemaal niet bestond. Je was boer of handelaar. Of Zeeuw of Groninger. Maar toch geen Nederlander. Als je een paar eeuwen geleden tegen iemand Groningen en uit Rotterdam had gezegd: ‘Op een willekeurige dag in de toekomst

zullen jullie als één Nederlands volk naar de Nederlandse stembus gaan'. Die had gezegd dat je knettergek was. Even iets gezelligers!

FILMPJE JACK MUCKULUKWANGA

Charlotte schrikt van vluchteling Jack die voor haar raam lijkt te staan, en pakt haar mobiel.

Parlare con la polizia italiana? Io sono Eurocommissario Charlotte Hajenius. C'è un rifugiato per la mia casa. (...) Si Ventimiglia. Via Roma trenta-uno. (...) Mille grazie signor agente de policia!

Een andere telefoon gaat.

Het is die politiek-correcte actrice. *in de telefoon* Joan, zeg het 'ns! (...) Ja klopt. Fred en ik zijn in Italië. (...) O ja? Wat gezellig. Waar dan? *Joan verschijnt in beeld, voor het raam, naast Jack. Tegen Fred* Ze is in het dorp. *tegen Joan* Nee joh, we zijn niet thuis. Maar vertel... (...) Ja dat klopt ja. Ik ben van mening dat Nederland ook maar 'ontworpen' is ja. Maar ik heb dat uitdrukkelijk alleen tegen Fred... Hoe

weet jij trouwens? (...) Jack? Wie is Jack? (...) Dit is echt walgelijk. Gadverdamme. Dat kleffe linkse gedweep met vluchtelingen. Jij bent strafbaar. In zuidelijke landen is hulp aan vluchtelingen vaak strafbaar!

Charlotte Hajenius wordt Joan.

joan

Maar luister nou. Ik heb jou juist verzonnen om kritisch naar de Europese Unie te kijken. Maar jij past je helemaal aan. Je spreekt je niet uit. Je gaat helemaal mee in het systeem. Hun jargon gebruiken. Terwijl je juist... Hee! Ik praat tegen jou! Waar ben je nou? Lafaard! Opportuniste! Oh ik vind dit zo tekenend voor politici. Dat wegduiken. Kan ze honderd keer verzonnen zijn, maar ik vind het intens laf.

Goed. De Europese Unie is ondemocratisch, maar de natiestaat zit een hervorming in de weg. Hoezo eigenlijk? Hoezo is de EU ondemocratisch? Hoezo zit de natiestaat hervorming in de weg? Ik moet nu echt even proberen door te denken.

Oké. De EU. De Europese Raad.

FOTO EUROPESE RAAD

Het Europees Parlement.

FOTO EUROPEES PARLEMENT

De Europese Commissie.

FOTO EUROPESE COMMISSIE

Dit doe ik even voor mezelf hoor. Volgens mij zijn jullie heel goed op de hoogte en ook heel betrokken. Maar ik ben een hele gewone gemiddelde Europese burger. Deze drie instituten vormen samen de Europese Unie.

En de Europese Unie is ondemocratisch.

BIJ ONDERSTAANDE TEKST OVER
DE EU DIVERSE POLITIEKE FOTO'S

In een democratie heeft het volk de macht.

En het volk geeft haar macht aan het parlement. Zij hebben

dus de macht. Gekregen van het volk. Van ons. Volgens het principe één-persoon-één-stem. Nou dat klopt dus al niet. Want iedere Europarlementariër vertegenwoordigt per land een ander aantal kiezers.

Eén Duitse Europarlementariër vertegenwoordigt bijvoorbeeld twaalf keer meer inwoners dan een Maltese Europarlementariër. Bovendien zijn per land de kiessystemen heel verschillend. En kan je per land ook alleen maar op Nederlandse partijen en politici stemmen. Dan is dat toch ondemocratisch toch?

Maar goed ze hebben wel de macht. De macht om wetten te verzinnen. En de macht om te controleren of de regering, zij dus, die wetten wel goed uitvoert. Maar dat klopt toch ook niet helemaal? Want zij mogen de meeste wetten verzinnen, en ze mogen zichzelf controleren. Dit klopt dus meer. De Europese Commissie heeft de macht. Hè! Maar zij zijn toch niet gekozen?

FOTO VAN GROTE BERG

SINAASAPPELS

Dit zijn trouwens doorgedraaide sinaasappels. Die worden vernietigd door Griekse boeren omdat ze anders hun EU-subsidie niet krijgen. Terwijl Grieken toch honger hebben.

Dus zij zijn niet gekozen. En wie zijn zij dan? Zij zijn alle regeringsleiders van alle aparte landen. Nu nog 28, binnenkort 27. En zij zijn pas sinds tien jaar een officiële Europese instelling. Hè?! Europees? Zij zijn nationaal. Ze vertegenwoordigen allemaal het nationale eigenbelang van de aparte landen. Ze hebben zichzelf opgericht en er gebeurt in Europa helemaal niks zonder hun toestemming. Dus zij hebben de macht. Aan het hoofd van Europa staat het nationale eigenbelang van alle aparte landen! Maar dan zullen nationaal belang en Europees belang toch altijd blijven botsen? En dan worden we toch nooit een politieke eenheid? En dat is toch wel nodig nu? Met om ons heen machtsblokken als China en Amerika en Rusland? Volgens mij zit Europa in een soort gordiaanse knoop van nationaal en Europees belang. Nou nee. De EU zit in een gordiaanse knoop. Want Europa bestaat niet. De EU bestaat. Dat is zo ongeveer het enige dat ik zeker weet. Dat de EU bestaat. En Europa niet. En Europa gaat er niet komen ook. Het is

hopeloos. Terwijl Europa zo'n mooie kans was. Zo'n mooie kans om met elkaar een veel socialer, humaner en democratischer politieke eenheid te worden. Maar het is hopeloos. Hopeloos. Een echt Europa gaat niet gebeuren. Onmogelijk. Het zit muurvast. Zij zitten ertussen. Een soort hek van vlees. Hopeloos.

FOTO LEGE POOLSE SNELWEGEN

Dit zijn snelwegen in Polen. Rijdt geen kip. Gebouwd met Europees geld. Maar Polen wil wel puur Pools blijven. Net als Hongarije. Wil puur Hongaars blijven.

FOTO ORBAN

Volgens de Hongaarse president komen islamitische vluchtelingen de Westerse wereld doelbewust ontwrichten. En daar zou dan een joods complot achter zitten. Hopeloos. Er is een monument in Hongarije, aan de kade van de Donau. Daar moesten joodse mensen in de tweede wereldoorlog uit hun schoenen stappen en dan werden ze met hun gezicht naar de Donau doodgeschoten. Vielen voorover en...

FOTO SOROS POSTER IN METRO HONGARIJE

Deze posters hingen in de Hongaarse metro. Een officiële overheids campagne. Dat hij achter dat joodse complot zou zitten. ‘Laat Soros niet als laatste lachen’ schijnt hier te staan. In het Europa van nu. We zijn toch begonnen aan het Europese project om dit soort dingen te voorkomen. Hopeloos.

FOTO MONUMENT SCHOENEN AAN DE DONAU

En intussen zitten de vluchtelingen klem in een van de armste EU landen. Gelukkig zijn Grieken hele gastvrije mensen. Maar toch. Hopeloos.

Daarom zou ik Europa wel als ideaal willen hebben. Niet de EU zoals die nu is. Maar een echt solidair Europa. Als houvast. Dat kan je naïef vinden. Of megalomaan. Maar mij geeft het richting. En een gevoel van... hoop.

FILMBEELDEN VLUCHTELINGEN- KAMPEN (FERRYBOOT/SHELTERS)

FILMPJE VAN JOAN IN TENTENKAMP

joan

Ik ben hier in dit vluchtelingenkamp als vrijwilligster. Vroeger deed ik al een beetje vrijwilligerswerk in Nederland. Ben ik een paar maanden het taalmaatje van Jack Mukulukwanga geweest. Maar verder zag ik alleen maar m'n gezin, vrienden, collega's en Jack dan. En dat voelt niet goed. Dus ik ben hier om mensen buiten m'n eigen kringetje te leren kennen. Weet je dat de meeste zelfmoorden in Europa in het rijke Noord-Westen zijn? En niet in het arme Zuiden? Gek hè. Misschien heeft dat met elkaar te maken. Dat je toch een beetje ongelukkig wordt van je eigen individualistische drukdrukdrucke kringetje. Daarom heb ik Europa nu als 'ideaal' gekozen. Een Europa, waarin we veel meer gelijk zijn. Waarin we veel meer delen wat we hebben. Ik zou ook best wel willen delen. Van spullen en geld. En ik denk dat ik daar ook iets belangrijks voor terug ga krijgen. Een gevoel van dat je iets bijdraagt. Levenslust. Warmte. Saamhorigheid. Maar ook enthousiasme. Dat je met elkaar iets van de grond tilt. Iets groots! Voor de toekomst van onze kleinkinderen. Ik wil alleen m'n

vrijheid niet opgeven.

Ik wil wel gewoon in het openbaar mijn vrouw kunnen blijven kussen. En als die knappe vrouw in die tent hiernaast daar niet tegen kan, dan blijft ze maar weg.

FILMPJE VAN CHARLOTTE HAJENIUS IN LIBIË

charlotte hajenius

Ik ben net terug uit Libië. Ik was daar samen met Giancarlo Confreddi, de burgemeester van Ventimiglia. We hebben met eigen ogen de opvangkampen gezien. Dat zijn veilige menswaardige kampen.

Ik ben dan ook blij dat de rest van de lidstaten de Italiaanse regering hierin steunt. Die onderlinge solidariteit tussen de lidstaten is ook nodig. Daar mag vanuit de Europese Unie ook best een beetje druk op worden gezet. Maar ook weer niet te veel, want we willen natuurlijk geen Europese superstaat worden. Moeten we ook niet willen. De natiestaten zijn er niet voor niks. Die zijn gedurende duizenden jaren uitgekristalliseerd tot de landen zoals we die nu allemaal zo goed kennen. Nederland bestaat ook al duizenden jaren. Dat is wie we zijn. Dat is onze identiteit. Dat moeten we niet kapot willen maken

voor een illusie van een gezamenlijk Europa. Nee.
Europa prima. Maar laten we ons als Europa alsjeblieft
niet gaan bemoeien met zaken die de lidstaten prima
zelf kunnen regelen. Dag. O nee. Zijn er nog vragen?
Nee? Geen vragen? Dan concludeer ik dat we op de
goede weg zijn! Daaag!

joan

Ja ik! Ik heb een vraag. Waarom hervorm jij niet? Jij bent
toch een hele hoge Eurocommissaris? Nou, waarom
hervorm jij... Hé!

FILMBEELDEN TENTENKAMP

FILMBEELDEN HONGAARSE HEK

Wat wat wat is dit...? O ja dit is dat hek. Dit hek dat ik nu
even heb dichtgedaan, dat is dat Hongaarse hek. Waar ik
principeel tegen ben. Ook al deed ik het net even dicht. En
ik ben er niet tegen omdat ik vind dat iedere gek met
achterlijke islamitische ideeën zomaar Europa binnen mag
komen. Maar omdat ik vind dat we solidair moeten zijn.
Solidair met èchte vluchtelingen die de Europese waarden
onderschrijven. En solidair met elkaar binnen Europa. We
kunnen Griekenland en Italië toch niet met de problemen

laten zitten? Maar door hoe de EU nu is georganiseerd, kunnen we hier niks tegen doen. Als Hongarije dit hek om haar natiestaat heen wil zetten, kunnen wij daar niks tegen doen. We kunnen alleen zeggen ‘Goh jullie zijn ook niet solidair’. Maar ja wat heb je eraan als je solidariteit niet organiseert. Als het alleen maar een gevoel is? Niks.

TV-BEELDEN MET JOURNALISTE MARGRIET BRANDSMA VOOR HET EUROPARLEMENT IN BRUSSEL

margriet brandsma

Ik sta hier in Brussel, waar achter mij de Europese Raad, de 27 regeringsleiders bij elkaar zijn om te praten over de toekomst van Europa. Wat gaat het worden? Een Europese superstaat onder leiding van Merkel en Macron? Of gaan we toch meer richting de optie van onze eigen premier Rutte, waar alle natiestaten evenveel in de spreekwoordelijke melk te brokkelen hebben? Dat is vandaag de inzet. En tot zover niks verrassends. Wat wèl verrassend is dat hier achter mij net Charlotte Hajenius naar binnen is gegaan. Zij zal als eerste

fictieve Eurocommissaris in de geschiedenis de Europese Raad toespreken over haar visie op de toekomst. En dat brengt haar in een lastig dilemma. Want gaat ze mee met haar politieke baas Von der Leyen, met de machtige Merkel op de achtergrond. Of schaaft Hajenius zich achter haar liberale partijgenoot Mark Rutte. Tussen die twee vuren zit ze. Ze zal moeten kiezen. En er zijn maar twee opties. Een Europese superstaat of een Europa van de natiestaten. Meer smaken zijn er niet. Tenzij Charlotte Hajenius het politieke lef heeft om een fictieve knuppel in het Europese hoenderhok te gooien. We wachten het af.

Ja. En als ze lef heeft dan zegt ze dat er echt wel andere opties zijn. Er zijn toch wel meer keuzes dan alleen tussen een Europese superstaat en een Europa van de natiestaten. Dat lijkt een keus tussen iets Europees en iets nationaals. Maar het is allebei hetzelfde. Bij de ene hebben een paar lidstaten de macht en bij de anderen hebben ze allemaal evenveel macht. Maar de natiestaat zit overal in. Ik hoop echt dat Hajenius daarbinnen nu aan het zeggen is dat er echt wel andere opties zijn. En als ze het een beetje aantrekkelijk brengt... Daarom is het goed dat zij daar

staat. Zij lacht zo makkelijk. Ik kan dat niet. Ik ga te snel schreeuwen enzo. Maar goed, als ze het goed brengt zou het best kunnen dat de Europese Raad daar heel enthousiast over raakt. Want het is zo belangrijk dat we met elkaar over toekomstscenario's nadenken! Want als de pleuris uitbreekt is het te laat. Als we niks op de plank hebben liggen dan is het te...

TV-BEELDEN MET JOURNALISTE MARGRIET
BRANDSMA EN
CHARLOTTE HAJENIUS

margriet brandsma

Ja het zit er op. Terwijl rechts van mij Merkel, Macron en Rutte net wegrijden, staat links van mij de vicevoorzitter van de Europese Commissie. Mevrouw Hajenius, heeft u wat bereikt vandaag?

charlotte hajenius

Ontzettend veel! Ik heb de regeringsleiders er gelukkig van kunnen overtuigen dat we nu niet moeten bakkeleien over vage toekomstscenario's. Er spelen echt belangrijker zaken nu. Brexit, Polen,

Poetin. Maar vooral het migratiebeleid. Het lijkt misschien rustig. Maar niets is minder waar want ik ben laatst zelf nog beroofd en net niet verkracht in mijn Italiaanse vakantiehuisje.

margriet brandsma

Beweert u nu dat uw visie op het Europese migratiebeleid is gebaseerd op één enkele persoonlijke ervaring?

charlotte hajenius

Absoluut. Niemand vindt het leuk om verkracht en bijna vermoord te worden. Dankzij mijn man leef ik nog. En er zijn mensen...

joan

Dat is niet waar! Jack is een schat. Doet geen vlieg kwaad. En Jack zit nu onder gruwelijke omstandigheden in een Italiaanse cel. Door haar schuld.

charlotte hajenius

...er zijn mensen die beweren dat mijn eventuele moordenaar een onschuldig oorlogsslachtoffer is. Die

door mijn toedoen in een Italiaanse cel zou zitten...
Tegen die vrouw wil ik zeggen *in camera* 'Jij weet
donders goed dat Jack nog nooit van z'n leven in
Italië is geweest, dat je hem kent van je naïeve
vrijwilligerswerk en dat je hem hebt gedwongen om in
dat slechte filmpje van je te spelen. *weer tegen*
Margriet Ik vind dat cynische linkse morele chantage,
ten koste van een hele kwetsbare groep klaplopers.

margriet brandsma

Maar wat is nou precies uw visie op dat
migratiebeleid?

charlotte hajenius

Mijn visie is dat alles altijd van twee kanten moet
komen. Dus die hartverscheurende groep totaal
uitgeputte en ondervoede gelukszoekers moeten ook
beseffen dat wij in het Westen onze rijkdom willen
beschermen. Dat is ons goed recht. Dus ik vind dat
kustplaatsen, ik noem nu maar een willekeurige plek
als het Italiaanse Ventimiglia, compleet schoon
geveegd moeten worden.

joan

Ja natuurlijk! Typisch VVD-standpunt!

charlotte hajenius

Opvang in de regio is voor alle partijen het beste. *in camera tegen Joan* En jij moet niet zo hypocriet doen. Want je hebt zelf verzonnen dat ik van de VVD ben. Dat vond je juist aantrekkelijk vanwege het vele lachen en bovengemiddelde inkomen. Nou je oogst wat je zaait. Wij hebben met elkaar godzijdank het neoliberalisme gezaaid. Dus laten we ervan genieten zou ik zegen. Daar wou ik het bij laten. Dank u wel.

margriet brandsma

Tot zover de op dit moment misschien wel op-één-na machtigste vrouw van de Europese Unie. Een vrouw wiens ster nog steeds rijzende is. Ze wordt getipt als opvolgster van Von der Leyen en zal binnenkort zowel het Franse ‘Legion de Honneur’ als het Duitse ‘Grosses Verdienstkreuz’ krijgen. Maar ook in eigen land wordt ze gelauwerd. De Nederlandse grote persprijs alsmede publieksprijs. Een lintje natuurlijk.

Dan zal ze zich ridder in de orde van Oranje-Nassau en Groot Hertogin der Zeven Provinciën mogen noemen en feestelijk worden gehuldigd in het paleis op de Dam. Maar ook de Nobelprijs voor de vrede, een erelidmaatschap van de Koninklijke Academie van Wetenschappen, de Académie Française en de prestigieuze...

joan

Hoe is het mogelijk! Hoe kan dat nou? Dat ze zoveel succes heeft!

FILMPJE VAN CHARLOTTE HAJENIUS
OP VVD-FEESTJE

De telefoon gaat.

Joan wordt Charlotte Hajenius en neemt de telefoon op.

charlotte hajenius

Ursula? (...) Oui. Oui. C'était une speech formidable! (...)
Brandpunt? Oui oui. Je connais. Brandpunt. Le programma journalistique du television. Brandpoint. Mais pourquoi

Brand...?! (...) Absolument Ursula. Je le fait
immédiatement!

TV-BEELDEN BRANDPUNT

DOOR JOAN

...En wat ik aantrof in haar Italiaanse villa was
ronduit verbijsterend. Een compleet uitgeput
oorlogsslachtoffer, Jack Mukulakukwongo, werd
dagelijks blootgesteld aan praktijken waarbij het
woordje ‘orgie’ verbleekt. De verwachting is dat
Hajenius vanavond nog de politieke laan uit wordt
gestuurd. En zo niet. Dan weet ik ’r te vinden.

OP DE TV IN BRANDPUNT SUGGESTIEVE SEKSUEEL GETINTE OPNAMES VAN HAJENIUS MET HAAR MOBIEL.

charlotte hajenius

Hè?? Wanneer is dit opgenomen? Ursula dit is niet wat je
denkt! Ik weet niet wat je denkt, maar dat is dit niet. Wat
deed ik hier in godsnaam? O ja ik zocht gewoon m’n
telefoon. Ik ben m’n telefoon altijd kwijt. Net nog. Zie je!
Daar is m’n telefoon... O God dit is ook niet wat het lijkt.

Wie had ik hier in hemelsnaam aan de lijn? Ja. Ik had hier Guy Verhofstadt aan de lijn. Ja waar hadden Guy en ik het over? Over het klimaat denk ik. Wat kan het anders geweest zijn? (...) Nee Ursula nee. Doe me dat niet aan. Ik doe alles voor je. (...) Hè? Echt?! Maar je bent toch getrouwd? Je hebt toch vier kinderen? (...) Nee, natuurlijk wil ik je niet in een hokje stoppen. Okay. Ja doe ik. Natuurlijk. Alles alles alles. Wat je maar wilt. Als jij dat lekker vindt doe ik het zelfs ondersteboven.

UTOPIE FILMPJE VAN JOAN
OVER EUROPA

joan

Charlotte Hajenius?

Charlotte Hajenius wordt vermoord door Joan met pistoolschot.

Sorry maar dit kon even niet anders. Oké. Beetje onwennig dit. Europa Europa Europa. Even helemaal los. Los van de EU. Los van Den Haag. Europa. Hoe zou je je Europa wensen...? Als een humane

democratische politieke eenheid. We baseren ons op een Europa-brede laag van regio's en metropolen. De nationale laag halen we weg. En boven de regionale laag een compacte Europese laag. Geen Europese superstaat, geen kopie van de natiestaat, maar een effectieve bestuurslaag die rechtszekerheid garandeert. Die de Europese welvaart eerlijk herverdeelt. En die ons beschermt tegen alle bedreigingen van buitenaf. Ik heb meteen Angela gebeld om het uit te leggen. Maar ze snapte me niet. Alsof ze heel ergens anders was met haar hoofd.

FOTO ANGELA MERKEL

Dus ik heb gezegd kom lekker hier naartoe Angela. Ik werk heel veel met plaatjes en dan leg ik het je heel rustig uit. Dus Angela Merkel is op dit moment onderweg naar dit theater.

FOTO GEERT WILDERS

Ik had de verbinding nog niet verbroken of hij stond me op te wachten. Heel boos. Overstuur bijna: 'Ik pik het niet. Nederland en democratie zitten aan elkaar

vast. Dat kan je niet zomaar uit elkaar halen'. Ik zei: 'Ja hoor dat kan je best uit elkaar halen. We gaan gewoon Europa-breed op Europese partijen en politici stemmen.' Nou hij werd woedend: 'Ik ben leider van een nationale partij!'. Dus ik zei: 'Geert. Geert! Kijk me aan! Nationale partijen zijn achterhaalde instituten. De gemiddelde burger weet dat allang. De nationale politiek is failliet Geert! Niemand gelooft er nog in. En in democratie moet je wel een beetje geloven. Want democratie is meer dan af en toe gaan stemmen. Het is juist dat je met elkaar dingen van de grond krijgt. In het algemeen belang. En omdat dat op nationaal niveau niet meer lukt, zijn regio's veel geschikter voor die politieke betrokkenheid!' Snapte-ie niet. Ging Thierry erbij roepen.

FOTO THIERRY BAUDET

Die snapte het ook niet. Ging zeggen dat het allemaal niet kon omdat de Europese identiteit niet bestaat. Dat er alleen nationale identiteiten bestaan zoals Schotten, Basken, Vlamen, Catalanen... Dus ik zei dat zijn 'regio's' Thierry. En de Europese identiteit bestaat wèl. Het humanisme is Europees. De Verlichting is

Europees. Seculariteit is Europees. En de democratie zelf is toch ook wel behoorlijk Europees.

FOTO MARIO CENTENO EN JEROEN
DIJSSELBLOEM

Vervolgens ben ik naar Mario en Jeroen gegaan. De nieuwe en de oude voorzitter van de Eurogroep. Ik heb gezegd: ‘Jongens, we gaan de financiële markt weer terug aan de overheid koppelen’. ‘Hoezo?’ Dus ik legde heel rustig uit: ‘Vanwege de economische crisis. En die is veroorzaakt door mannen. Want negentig procent van de financiële markt bestaat uit mannen. Vrouwen waren voornamelijk slachtoffer, met hun toch al slecht betaalde banen. Dus vanaf nu is het afgelopen met dat mannelijke neoliberale wangedrag. En bovendien zijn jullie allebei ontslagen want de EU, die gaan we opheffen.’

Mario hoorde me niet, want die is vooral verliefd op Jeroen. En Jeroen zei: ‘Ja maar ik ben geen liberaal. Ik ben hartstikke rood.’ Nou, had ik niks van gemerkt. En ik zei: ‘Jeroen dan is dit juist een kans. Want de sociaaldemocratie ligt Europa-breed op

apengapen! En die nieuwe vorm van Europese solidariteit zou weleens de oplossing kunnen zijn voor die enorme ideologische leegte op links.’ Och hij was zo blij! Z’n gezichtje ging helemaal open. Hij straalde, want hij zag ineens weer een ideologisch stipje aan de linkse horizon.

FOTO HAAGSE MANNELIJKE POLITICI

Daarna ben ik naar Den Haag gereden en daar heb ik aan de Haagse jongens uitgelegd dat we Den Haag als nationale bestuurslaag af gaan schaffen omdat ze feitelijk overbodig is geworden. En ik had gedacht dat dat een enorme klap zou zijn. Maar ze waren zo opgelucht. Natuurlijk was er ook woede, verbazing, arrogantie. ‘Kan me niks schelen, want ik ben toch een Turk’. Maar na die eerste emoties, hoorde ik voornamelijk dingen als: ‘ach joh ik geloofde er ook al heel lang niet meer in’, ‘wist eigenlijk helemaal niet meer waar ik mee bezig was’ en ‘als ik zelf geen politicus was ging ik waarschijnlijk ook niet meer stemmen’.

FOTO POETIN EN TRUMP (EN JOAN)

Intussen ben ik in de EhUman Airforce One naar de andere kant van de wereld gevlogen. Heb ik met hun tweetjes gesproken. Echt heel duidelijk gezegd dat wij in Europa nu een hele nieuwe richting in zijn geslagen. Ons nu werkelijk aan het verenigen zijn tot een solidair, vrijdenkend, seculier, tolerant en oppermachtig continent. Vladimir toonde eigenlijk geen enkele emotie. En Donald vond het ‘fakenieuws’. Ik zei: ‘Donald op een bepaalde manier is het dat ook.’ Want het is vooralsnog verbeelding. Maar op het toneel gebruik je verbeelding om het onvoorstelbare voorstelbaar te maken. Terwijl de verbeelding in de politiek al gauw wordt misbruikt om uit opportunisme te liegen tot je barst.

Angela Merkel komt het toneel op, schrikt en gaat weer weg.

FOTO EUROPESE REPUBLIEK DOOR EUROPEAN
DEMOCRACY LAB

Nou goed hoe het allemaal moet weet ik natuurlijk ook niet precies. Maar gelukkig wordt er over dit

onderwerp al door allerlei mensen heel veel nagedacht.

Onder andere in Duitsland bij het 'Democracy Lab'. Zij hebben plannen voor een Europese Republiek. Een Europees congres. Bestaat uit een soort eerste en tweede kamer, een gekozen president en een kabinet van tien ministers. En we gaan alles eerlijk herverdelen. Dezelfde belasting, zelfde zorgverzekering, WW en pensioen. En de rest regelen we per regio. En als we vandaag beginnen, dan zouden we in 2049 al een Europese Republiek kunnen zijn.

Joan komt als Angela Merkel het toneel op.

angela merkel

Gutenabend. Was ich nog zu sagen hätte. Dauert eine Sigarette. Wir sind dieser wunderbahren Europäischen Project angefangen um niemals wieder Krieg zu haben. Wir sind dieser wunderbahren Europäischen Project nicht angefangen um einander völlig kaput zu konkurieren. Was jetzt passiert zwischen den Nationstaten. Also habe ich im Auto nach dieses Theater sehr lange und tiefe mit Annegret Kramp Karrenbauer telefoniert. Und ich habe gesagt:

‘Annegret meine Zeit is gekommen. Aber jetzt ist es Zeit für ein wirklich vereinten solidaires Europas. Und wie das alles im Zukunft aussehen werden würde, weiss ich nicht genau. Aber was ich wohl sicher wisse. Ist das wir dieser neues Europas formgeben werden sollen met Tapferkeit, mit Vision, und mit sehr sehr viel Verbildungskräfte! Danke schön.’

De Eurocommissaris ging op 9 mei 2015

in première in de Stadsschouwburg Amsterdam. Sindsdien is
de tekst steeds geactualiseerd.

Dit is de 2019-versie.

Spel: Joan Nederlof

Eindregie: Lineke Rijxman

video's Charlotte Hajenius:

Charlotte Hajenius: Joan Nederlof

Margriet Brandsma: Margriet Brandsma

www.mugmetdegoudentand.nl

Joan Nederlof (1962) studeerde in 1985 af aan de Toneelschool in Amsterdam, waarna ze mugmetdegoudentand opricht (met o.a. Marcel Musters). In de beginjaren werkt ze ondermeer met Jan Ritsema (*Om Eleanor en Tegen de tachtig*), Jose Alders (*Vita en Violet, Variety, Het is nu en M versus M*) en Alix Adams (*Lost in Hotel Paradise, Onder Controle en ENTER*). Tussen 1997 en 2005 richt ze zich voornamelijk op het schrijven voor televisie (*Hertenkamp, TV7 en De Koekoeksclub*). In 2005 schrijft ze haar eerste toneelstuk *Brünnhilde 40+*, dat ze zelf speelt. Naast haar werkzaamheden bij mugmetdegoudentand schreef Nederlof o.a. mee aan de televisieserie *Gooische Vrouwen*. Een aantal van Nederlofs stukken werden geselecteerd voor het Nederlands Theater Festival (*Quality Time, Mug Inn, Hannah en Martin*).

Toneelwerk

*De Freudjes, geen familie** – 2015

*De Eurocommissaris** – 2015

*Sinaasappelstraat** – 2014

*Mug Inn** – 2007

*Quality Time** – 2006

Brünnhilde 40+ – 2005

Joan Nederlof & Lineke Rijxman

*Wat is het nu** – 2011

*Verlichtinglight** – 2010

*Hannah en Martin** – i.s.m. Willem de Wolf – 2009

*Sexappeal** – 2008

*Inside Out** – 2008

*Teksten verschenen bij De Nieuwe Toneelbibliotheek